

Ιεραπόστολος

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ «ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ»

Ίεραποστολικός Σύνδεσμος «Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός»

Πνευματικός Ἰδρυτής:

† Ἱερομόναχος Κοσμάς Γρηγοριάτης
(1942-1989)

Ἰδρυτής:

† Ἀσλανίδης Γεώργιος (1952-2021)

Διοικητικό Συμβούλιο

Ἀσλανίδης Δημήτριος

Πρόεδρος

Ἀσλανίδης Εὐθύμιος

Ἀντιπρόεδρος

Κατσαρός Κωνσταντίνος

Γεν. Γραμματέας

Κωνσταντινίδης Δημήτριος

Ταμίας

Σιδηροπούλου Θεοδώρα

Α' Μέλος

Μπαρέκας Βασίλειος

Β' Μέλος

Σαραφειδης Γεώργιος

Γ' Μέλος

Ἐπεύθυντοι Ἐκδοσης:

Τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Ἱεραποστολικός Σύνδεσμος «Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός» ἰδρύθηκε τό 1990 καί ἔκτοτε λειτουργεῖ ἀνελλιπῶς ὡς ὄργανισμός μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα. Διατηρεῖ μόνιμη συνεργασία μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, καθώς καί μέ τά Ὁρθόδοξα ἱεραποστολικά Κλιμάκια πού ὑπάγονται στήν δικαιοδοσία τους ἀνά τόν κόσμο.

Συνεργαζόμαστε μέ τούς ὑπεύθυνους τῶν ἱεραποστολικῶν Κλιμακίων στήν Ἀφρική, τήν Ἀσία καί τήν Λατινική Ἀμερική, ὅπου ἐπιτελοῦν οὐσιαστικό ἀνθρωπιστικό καί ἀναπτυξιακό ἔργο, στηρίζοντας τίς τοπικές κοινωνίες, καί παράλληλα, ὡς ὑψιστή ἀποστολή τους, μεταφέρουν τόν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου σέ ψυχές πού δέν ἔχουν γνωρίσει τήν ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας.

Μέ τίς δικές σας μόνον δωρεές στηρίζουμε τούς Ὁρθόδοξους Ἱεραποστόλους πού θυσιάζονται, γιά νά βελτιώσουν τό βιοτικό ἐπίπεδο τῶν λαῶν, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, θρησκείας καί ἐθνότητας.

Περιεχόμενα

- 228 Ἡ ἡμέρα ἐνός παιδιοῦ στήν Ἀφρική
- 234 Τρία νέα πηγάδια ζωῆς καί ἐλπίδας
- 240 Ἀπό τήν λιτανεία τῶν εἰδώλων στήν Ζωή πού τρέφει
- 246 Τό δέντρο τῆς Ἱεραποστολῆς καρποφορεῖ στήν Κατάνγκα
- 250 Ἦχησαν οἱ καμπάνες τῶν Ὁρθόδοξων
- 254 Τά ξυπόλητα παιδιά... ὄνειρεύονται
- 258 Μπουρούντι: Ἡ καρδιά τῆς Ἀφρικῆς χτυπᾷ Ὁρθόδοξα
- 262 Πασχαλινό φῶς στήν καρδιά τῆς Τανζανίας
- 266 Ἡ ὀρθόδοξη μαρτυρία στήν Μαρτινίκα

Ἡ ἡμέρα ἑνός παιδιοῦ στήν Ἀφρική

Ἡ καθημερινότητα ἑνός παιδιοῦ στήν Ἀφρική χαρακτηρίζεται ἀπό μία ζωή ἀπλή, γεμάτη κόπο, ἀλλά καί γεμάτη φῶς, χαμόγελα, ἀξιοπρέπεια καί ἐλπίδα. Μέσα ἀπό ἑννέα εἰκόνες, τίς ὁποῖες κατέγραψε μέ τόν φωτογραφικό του φακό στήν Νότια Μαδαγασκάρη ὁ συνεργάτης μας Κωνσταντῖνος Στυλιανοῦ, ξεδιπλώνεται μπροστά μας ἡ ἀλήθεια τῆς καθημερινῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν αὐτῶν. Χωρίς σκηνοθεσία καί χωρίς ὠραιοποιήσεις, οἱ εἰκόνες ἀποτυπώνουν μέ αὐθεντικότητα μία πραγματικότητα σκληρή, ἀλλά συγχρόνως βαθιά ἀνθρώπινη, φανερώνοντας τήν δύναμη τῆς παιδικῆς ψυχῆς νά χαμογελά, νά ἐλπίζει καί νά ἀγωνίζεται ἀκόμη καί μέσα στίς πιό δύσκολες συνθήκες.

Καί ἴσως τελικά αὐτά τά παιδιά, μέσα ἀπό τήν ἀπλότητα τῆς ζωῆς τους καί τήν φωτεινότητα τοῦ χαμόγελού τους, νά παραδίδουν σέ ὅλους ἐμᾶς ἕνα σιωπηλό ἀλλά βαθύ μάθημα ζωῆς. Ἕνα μάθημα εὐγνωμοσύνης, δύναμης, προσφορᾶς καί ἀληθινῆς χαρᾶς, πού γεννιέται ὄχι ἀπό τήν ἀφθονία τῶν ἀγαθῶν, ἀλλά ἀπό τήν καθαρότητα τῆς καρδιάς.

Τό νερό τῆς ἡμέρας

Ἡ ἡμέρα ξεκινᾷ πρὶν ἀκόμη ὁ ἥλιος φωτίσει ὀλοκληρωτικά τὴν γῆ. Μὲ ἓνα δοχεῖο στά χέρια, τὸ παιδί παίρνει τὸν γνώριμο δρόμο γιὰ τὸ νερό, διανύοντας καθημερινὰ μεγάλη ἀπόσταση κάτω ἀπὸ τὴν ζέστη καὶ τὴν σκόνη. Κι ὅμως, στὸ πρόσωπό του δέν κυριαρχεῖ ἡ κούραση, ἀλλὰ ἓνα γαλήνιο χαμόγελο. Γιὰ ἐκεῖνο, τὸ νερό δέν εἶναι κάτι αὐτονόητο· εἶναι ἓνας καθημερινὸς ἀγώνας, μία εὐθύνη ποῦ ἔχει μάθει νὰ ὑπηρετεῖ μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ δύναμη.

Τό σχολεῖο τῆς ἐλπίδας

Λίγο ἀργότερα, τὸ ἴδιο παιδί κάθεται σὲ ἓνα παλιό ξύλινο θρανίο, μέσα σὲ μία σχολικὴ αἴθουσα χωρὶς πάτωμα, χωρὶς ἀνέσεις, πολλές φορές ἀκόμη καὶ χωρὶς παπούτσια. Κρατᾷ ὅμως τὸ τετράδιό του σάν θησαυρό. Μέσα σὲ αὐτές τὶς δύσκολες συνθήκες, τὸ σχολεῖο γίνεται τόπος ἐλπίδας. Τὸ χαμόγελό του ἀποκαλύπτει πὼς ἡ γνώση δέν μετριέται ἀπὸ τὰ κτίρια, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν δίψα τῆς καρδιάς νὰ μάθει καὶ νὰ ὄνειρευτεῖ ἓνα καλύτερο αὔριο.

Ἡ προσευχὴ τῆς καρδιάς

Μέσα στὴν ἀπλότητα τῆς ἡμέρας του, τὸ παιδί βρίσκει χρόνο νὰ σταθεῖ καὶ μπροστὰ στὸν Θεό. Στὴν μικρὴ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ, μὲ βλέμμα καθαρὸ

καί γεμάτο γαλήνη, ένώνει τά χέρια του σέ μία άπλή προσευχή. Ίσως νά μήν έχει πολλά ύλικά άγαθά, όμως κρατά μέσα του έναν πλοϋτο πού δέν μετριέται: τήν πίστη, τήν έλπίδα καί τήν εμπιστοσύνη στόν Θεό. Έκεί, μέσα στην σιωπή τής προσευχής, ή παιδική ψυχή βρίσκει δύναμη νά συνεχίσει τόν καθημερινό της άγώνα.

Τό φαγητό τής εύγνωμοσύνης

Τό μεσημέρι φέρνει λίγες στιγμές ξεκούρασης. Καθισμένο στό χώμα, τό παιδί κρατά ένα άπλό πιάτο μέ λίγο ρύζι, ό,τι μπόρεσε νά προσφέρει ή ήμέρα. Τό γεϋμα είναι λιτό, όμως συνοδεύεται από εύγνωμοσύνη. Μαθαίνει από μικρό πώς ή χαρά δέν βρίσκεται στην άφθονία, αλλά στην ικανότητα νά εκτιμάς άκόμη καί τό έλάχιστο πού έχεις μπροστά σου.

Ή χαρά τής προσφορᾶς

Ή ήμέρα συνεχίζεται μέ δουλειά. Δίπλα στό βόδι καί στό ξύλινο κάρο, τό παιδί βοηθά τούς γονεΐς του στίς ανάγκες τής οικογένειας. Σπρώχνει, όδηγεΐ, κουβαλά καί συμμετέχει ενεργά στόν καθημερινό άγώνα τής ζωής. Κι όμως,

ἀκόμη καί μέσα στόν κόπο, χαμογελά. Δέν αἰσθάνεται πώς χάνει τήν παιδικότητά του· αἰσθάνεται χρήσιμο, μέρος μίας οἰκογένειας πού στηρίζεται ὁ ἕνας στόν ἄλλον.

Ἡ ἀπλότητα τοῦ παιχνιδιοῦ

Κάπου μέσα στήν ἡμέρα, ὁ κόπος δίνει τήν θέση του στό παιχνίδι. Ἕνα σχοινάκι, λίγος χώρος στήν γῆ καί ἡ παρουσία τῶν φίλων εἶναι ἀρκετά γιά νά γεμίσουν τόν τόπο γέλια. Τό παιχνίδι τους εἶναι ἀπλό, χωρίς ἀκριβὰ ἀντικείμενα καί πολυτέλειες, ὅμως τό ἀπολαμβάνουν μέ ὅλη τους τήν καρδιά. Μέσα ἀπό αὐτή τήν ἀπλότητα θυμίζουν σέ ὅλους μας πώς ἡ ἀληθινή

χαρά γεννιέται από την ανθρώπινη συντροφιά και την καθαρότητα της παιδικής ψυχής.

Ἡ γλυκύτητα τοῦ μοιράσματος

Μία μικρή καραμέλα γίνεται ἀφορμή γιά ἕνα μεγάλο μάθημα ζωῆς. Τό παιδί τήν δοκιμάζει, γεύεται γιά λίγο τήν γλύκα της καί ἀμέσως τήν δίνει στό διπλανό του παιδί. Ἐκεῖνο κάνει τό ἴδιο καί ὕστερα τήν προσφέρει στό ἐπόμενο. Ἐχουν μάθει νά μοιράζονται, ὄχι ἐπειδή τούς περισσεύουν πολλά, ἀλλά ἐπειδή γνωρίζουν πώς ἡ χαρά γίνεται μεγαλύτερη ὅταν χωρᾶ μέσα της καί τόν ἄλλον. Μέσα ἀπό τό λίγο, ἀνθίζει ἡ ἀγάπη.

Κάτω ἀπό τά ἀστέρια

Ὅταν πέσει ἡ νύχτα, ἡ γῆ γίνεται τό κρεβάτι τους καί ὁ οὐρανός ἡ σκεπή τους. Πολλές φορές, μέ τό δάχτυλό τους σχηματίζουν πάνω στό χῶμα τό μικρό τους «κρεβάτι» καί ξαπλώνουν ἡσυχα κάτω ἀπό τά ἀστέρια. Ἡ ἡμέρα τελειώνει ὅπως ἄρχισε: ἀπλά, λιτά, ἀλλά γεμάτα ζωή. Καί πρὶν κλείσουν τά μάτια τους, τό χαμόγελο παραμένει ἀκόμη ἐκεῖ - σάν μία σιωπηλή μαρτυρία πώς ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια καί ἡ ἐλπίδα μποροῦν νά ἀνθίσουν ἀκόμη καί στίς πιό δύσκολες συνθήκες.

Έπιλογικά

Αυτή είναι η καθημερινότητα χιλιάδων παιδιών στην Άφρική. Μία ζωή γεμάτη κόπο, εύθινη και στερήσεις, αλλά ταυτόχρονα γεμάτη δύναμη, αγάπη και φώς. Κάθε νέα αύγή θά τά βρεϊ νά ξεκινούν ξανά τόν ίδιο δρόμο - μέ τό ίδιο κουράγιο καί τό ίδιο καθαρό χαμόγελο. Καί ίσως τελικά αυτά τά παιδιά, μέσα από τήν απλότητα τής ζωής τους, νά διδάσκουν καί σέ έμας τί σημαίνει εύγνωμοσύνη, προσφορά καί άληθινή χαρά.

« ΝΑ ΛΕΣ, ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ, "ΔΟΞΑ ΣΟΙ, Ο ΘΕΟΣ",
ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΔΥΝΑΤΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ.
ΟΤΑΝ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟ, ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΜΕΣΑ
ΣΕ ΠΟΝΟ, ΤΟΥ ΔΙΝΕΙΣ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΝΑ ΕΝΕΡΓΗΣΕΙ
ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΣΟΥ.
Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΜΑΛΑΚΩΝΕΙ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ, ΦΩΤΙΖΕΙ
ΤΟΝ ΝΟΥ ΚΑΙ ΔΙΩΧΝΕΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ.
ΟΛΑ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΜΕ ΤΟ "ΔΟΞΑ ΣΟΙ, Ο ΘΕΟΣ"».

Ρητό έμπνευσμένο από τούς λόγους του Άγίου Παΐσιου

Τρία νέα πηγάδια ζωής και έλπίδας

Άσλανίδης Ευθύμιος

Αντιπρόεδρος του Ίεραποστολικού Συνδέσμου
«Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός»

Μέ την χάρη του Θεού και μέσα στην εύλογημένη πορεία της Ίεραποστολής, ή αγάπη της Έκκλησίας καλεΐται νά λάβει και μία ακόμη πολύ συγκεκριμένη μορφή: νά γίνει νερό. Νά γίνει πηγή ζωής για ανθρώπους που καθημερινά δοκιμάζονται ὄχι μόνο από την πνευματική δίψα, αλλά και από την ἔλλειψη του πλέον βασικού αγαθοῦ.

Σέ πολλές περιοχές της Ἀφρικής, τό νερό δέν εἶναι αὐτονόητο. Δέν εἶναι δεδομένο. Εἶναι καθημερινός ἀγῶνας. Παιδιά διανύουν ὀλόκληρα χιλιόμετρα γιά νά γεμίσουν ἕνα δοχεῖο. Μητέρες στέκονται ὠρες κάτω ἀπό τόν καυτό ἥλιο γιά λίγες σταγόνες. Ὀλόκληρες κοινότητες ζοῦν μέ τήν ἀγωνία τῆς ἐπόμενης ἡμέρας. Καί πολλές φορές, αὐτό τό νερό που βρίσκουν δέν

εἶναι καθαρό. Δέν εἶναι ζωή· εἶναι αἰτία ἀσθενείας καί θανάτου.

Μέσα σέ αὐτή τήν πραγματικότητα, ή διάνοιξη ἑνός πηγαδιοῦ δέν εἶναι ἀπλῶς ἕνα ἔργο ὑποδομῆς. Εἶναι πράξη ζωής. Εἶναι λύτρωση. Εἶναι ἀνακούφιση. Εἶναι ή στιγμή που ἕνα χωριό παύει νά ζεῖ στήν ἀγωνία

καί ἀρχίζει νά ἀναπνέει. Τό καθαρό νερό γίνεται εὐλογία. Γίνεται ὑγεία γιά τά παιδιά. Γίνεται ἀξιο-

Η ΑΓΑΠΗ ΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΝΕΡΟ ΖΩΗΣ
ΓΙΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ. ΑΣ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ
ΜΑΖΙ ΝΑ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΔΙΨΑ ΣΕ ΕΛΠΙΔΑ.

πρέπεια γιά τίς οἰκογένειες. Γίνεται χρόνος γιά μάθηση, γιά ἐργασία, γιά ζωή. Ἐκεῖ ὅπου πρίν ὑπῆρχε κόπος καί φόβος, τώρα γεννιέται ἐλπίδα.

Καί μέσα ἀπό αὐτή τήν προσφορά, ἀποκαλύπτεται κάτι βαθύτερο: ή αγάπη του Χριστοῦ δέν μένει λόγος, ἀλλά γίνεται πράξη. Γίνεται ἔμπρακτη φροντίδα γιά τόν ἄνθρωπο, γιά

ολόκληρο τόν ἄνθρωπο, σῶμα καί ψυχή. Διότι πῶς νά μιλήσεις γιά τό «ὕδωρ τό ζῶν» σέ ἕναν ἄνθρωπο πού διψᾷ; Πῶς νά τοῦ μιλήσεις γιά τήν αἰώνια ζωή, ὅταν παλεύει γιά μία σταγόνα νερό; Ἡ Ἐκκλησία, μέ σοφία καί διάκριση, πλησιάζει πρῶτα τήν ἀνάγκη καί μέσα ἀπό αὐτήν ἀνοίγει δρόμο γιά τήν ἀλήθεια.

Ἐνα πηγάδι, λοιπόν, γίνεται σημεῖο ζωῆς. Γίνεται τόπος συνάντησης. Γίνεται εὐκαιρία γιά νά ριζώσει ἡ πίστη, νά στερεωθεῖ ἡ ἐλπίδα, νά ἀνθίσει ἡ ἀγάπη. Ὅμως, ὅπως κάθε ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς, ἔτσι καί αὐτό δέν μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ χωρίς τήν συμμετοχή ἀνθρώπων πού ἔχουν καρδιά ἀνοιχτή. Ἡ διάνοιξη ἑνός πηγαδιοῦ εἶναι κοινό ἔργο.

Εἶναι καρπός προσφοῶς. Κάθε συμβολή μετατρέπεται σέ νερό πού θά ξεδιψάσει ἕναν ἄνθρωπο, ἕνα παιδί, μία ὁλόκληρη κοινότητα. Καί αὐτή ἡ προσφορά δέν χάνεται. Δέν ξεχνιέται. Γίνεται προσευχή. Γίνεται εὐλογία. Γίνεται μνήμη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἐκεῖνοι πού προσφέρουν δέν δίνουν ἀπλῶς χρήματα· προσφέρουν ζωή. Καί ἴσως νά μὴν καταφέρουν νά δοῦν ποτέ ἀπό κοντά ἐκεῖνο τό πηγάδι. Ἴσως νά μὴν ἀκούσουν ποτέ τά γέλια τῶν παιδιῶν γύρω ἀπό αὐτό. Ὡστόσο θά εἶναι παρόντες σέ κάθε σταγόνα. Σέ κάθε ἀνάσα ἀνακούφισης. Σέ κάθε εὐχαριστία πού ἀνεβαίνει σιωπηλά πρὸς τόν οὐρανό. Διότι τό νερό πού προσφέρεται ἀπό ἀγά-

πη, δέν ξεδιψᾷ μόνο τό σῶμα. Ἄγγι-
ζει τήν αἰωνιότητα.

Ὁ Ἱεραποστολικός μας Σύνδε-
σμος, μέ αἴσθημα εὐθύνης καί δια-
κονίας, ἀνέκαθεν, καί ἰδιαίτερώς τά
τελευταῖα χρόνια, ἔχει θέσει ὡς προ-
τεραιότητα τήν κάλυψη αὐτῆς τῆς
τόσο βασικῆς ἀνάγκης. Μέ τήν βο-
ήθεια τοῦ Θεοῦ, προχωροῦμε στήν
διάνοιξη πηγαδιῶν καί γεωτρήσεων,
προσφέροντας στούς ἀναγκεμένους
ἀδελφούς μας αὐτό πού γιά ἐκείνους
εἶναι ἀνεκτίμητο: καθαρό νερό.

Σήμερα, μέ ἰδιαίτερη χαρά καί
βαθιά εὐγνωμοσύνη πρὸς τόν Θεό,
βρισκόμαστε στήν εὐλογημένη θέση
νά ἀνακοινώσουμε τήν ὀλοκλήρωση
καί παράδοση τριῶν νέων πηγαδιῶν
σέ τρεῖς διαφορετικές ἱεραποστο-
λικές περιοχές, ὅπου ἡ ἀνάγκη γιά
καθαρό νερό ὑπῆρξε ἐπί χρόνια με-

γάλη καί ἐπώδυνη. Τρία νέα πηγάδια
ζωῆς ἔρχονται πλέον νά προσφέ-
ρουν ἀνακούφιση, ὑγεία καί ἐλπίδα
σέ χιλιάδες ἀδελφούς μας. Τό ἔργο
αὐτό δέν ἀνήκει μόνο στήν Ἱεραπο-
στολή· εἶναι καρπός τῆς δικῆς σας
ἀγάπης, τῆς δικῆς σας εὐαισθησίας
καί ἔμπρακτης συμμετοχῆς. Γι' αὐτό
σᾶς παρακαλοῦμε θερμά καί σᾶς
προτρέπουμε νά συνεχίσετε νά στη-
ρίζετε αὐτό τό τόσο πολύτιμο ἔργο.
Σᾶς καλοῦμε νά γίνετε μέρος αὐτοῦ
τοῦ θαύματος. Νά γίνετε κι ἐσεῖς ἡ
αἰτία νά τρέξει νερό ἐκεῖ ὅπου σή-
μερα ὑπάρχει δίψα. Νά προσφέρετε
ὄχι ἀπλῶς μία βοήθεια, ἀλλά ζωή.

Πηγάδι στό Tumbologole τῆς Β. Οὐγκάντας

Παραθέτουμε αὐτούσια τά λό-
για τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου

Γκούλου και Βορείου Ουγκάντας κ. Νεκταρίου, στά όποια άποτυπώνεται ή χαρά και ή συγκίνηση που προσέφερε ή όλοκλήρωση του πηγαδιού στην τοπική κοινότητα: «Διά τής παρούσης έπιστολής έκφράζουμε τήν βαθιά μας εύγνωμοσύνη για τήν ταχεία και φιλόστοργη ύποστήριξή σας στό πρόγραμμα “Υδωρ Ζωής”. Χάρη στην δική σας γενναιόδωρη προσφορά τό πρόβλημα έλλειψης νερού στην Ένορία του Αγίου Ανδρέα Tumologole στό Άμουντάτ λύθηκε.

Η όρυξη του πηγαδιού ήδη άποπερατώθηκε μέ τήν συνδρομή των δωρητών του Έραποστολικού Συνδέσμου “Άγιος Κοσμάς ό Αίτωλός”. Καθώς τό διαυγές νερό ρέει για τόν λαό τής Καραμοτζίας, καθίσταται ίσχυρή μαρτυρία του Εύαγγελίου, πληρώντας τούς λόγους του Κυρίου μας: “έδίψησα και έποτίσατέ με” (Ματθ. 25,35).

Τό δώρο αυτό όχι μόνον τήν σωματική δίψα κατέπαυσε, αλλά ένδυνάμωσε και τό ιεραποστολικό μας έργο, έμπνέοντας τήν κοινότητα σέ δοξολογία τής Θείας Πρόνοιας.

Παραμένουμε εύγνώμονες για τήν δική σας διακονία και τήν μέριμνα προς τούς έλαχίστους άδελφούς. Σας διαβεβαιώνουμε για τίς άδιάλειπτες προσευχές μας για έσας και τούς συνεργάτες σας. Είθε ό Παντοδύναμος Θεός νά σας ένισχύει και νά σας διαφυλάττει».

Πηγάδι στό Ambovondramanesy τής Β. Μαδαγασκάρης

Στήν εύχαριστήρια έπιστολή του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Ματζούγκας και Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Νήφωνα έκφράζεται ή βαθιά εύγνωμοσύνη για τήν πολύτιμη αυτή προσφορά αγάπης προς τό ποιμνίό του: «Μέ πολύ σεβασμό και μεγάλη χαρά, έπιθυμώ νά έκφράσω τίς θερμές και έγκάρδιες εύχαριστίες μου προς τόν Έραποστολικό Σύνδεσμο “Άγιος Κοσμάς ό Αίτωλός” και προς όλους τούς εύγενείς δωρητές για τήν γενναιόδωρη προσφορά και τήν πολύτιμη στήριξή σας.

Χάρη στην συμβολή σας κατέστη δυνατή ή κατασκευή και ή λειτουργία του πρώτου πηγαδιού τής Έ. Έπισκοπής μας, σέ μία ιδιαίτερα εύαίσθητη περιοχή, στό Δημοτικό

Σχολείο τῆς Ἑνορίας Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης τοῦ χωριοῦ Ambonondramanesy. Τό ἔργο αὐτό ἀποτελεῖ πηγὴ ζωῆς καί ἐλπίδας, καθὼς πλέον τὰ παιδιὰ ἔχουν πρόσβαση σέ καθαρὸ καί ἀσφαλές πόσιμο νερό, ἐνῶ ταυτόχρονα ὠφελεῖται ὁλόκληρη ἡ τοπικὴ κοινότητα.

Ἡ προσφορά σας δέν εἶναι ἀπλῶς μία πράξη φιλανθρωπίας, ἀλλὰ μία οὐσιαστικὴ ἔκφραση ἀγάπης πρὸς τόν συνάνθρωπο καί ἔμπρακτες στήριξης τῆς ἱεραποστολικῆς μας διακονίας. Σὰς εὐχαριστοῦμε ἐκ βάθους καρδίας καί προσευχομαστε ὁ Θεὸς νά ἀνταποδώσει πλουσιοπάροχα τὴν ἀγάπη καί τὴν καλοσύνη σας.

Ἐκφράζουμε τὴν ἐλπίδα καί τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ εὐλογημένη αὐτὴ συνεργασία θά συνεχιστεῖ καί θά καρποφορήσει ἀκόμη περισσότερο στό μέλλον. Εἴθε τὸ πηγάδι αὐτό νά ἀποτελέσει τὴν ἀπαρχὴ μίας σειράς ἀντίστοιχων ἔργων, πού θά καλύψουν τίς ἀνάγκες σέ νερό σέ ὁλόκληρο τὸ εὖρος τῆς Ἱεραποστολικῆς Ἐπισκοπῆς Ματζούγκας καί Βορείου Μαδαγασκάρης».

Πηγάδι στό Λουγκάρι τῆς Κένυας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Ναϊρόμπι κ. Μακάριος, μέ μακρόχρονη καί ἀγλαόκαρπη ἱεραποστολικὴ δράση στήν Κένυα, ἀπευθύνει τίς θερμὲς του εὐχαρι-

στίες πρὸς ὅλους ὅσοι συνέβαλαν στήν πραγματοποίησιν αὐτοῦ τοῦ εὐλογημένου ἔργου: «Ἡ Ἀφρικὴ στὰ μάτια αὐτῶν πού δέν ἔχουν ζήσει ἐδῶ, φαίνεται ἕνας ἀτελείωτος ὠκεανὸς μέ τὴν αἴσθησιν ὅτι βρίσκεται κανεὶς στὸν οὐράνιο παράδεισο. Ἐχοντας ζήσει πιά τόσες δεκαετίες, περνώντας μάλιστα ἀπὸ δέκα χῶρες τῆς Ἀφρικῆς, μπορῶ νά πῶ ὅτι στήν πραγματικότητα ἡ ἀντίληψη αὐτὴ εἶναι μὲν εὐλογη ἀλλὰ ἐσφαλμένη, καθὼς ἡ ἔλλειψη νεροῦ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ σοβαρὰ προβλήματα πού προκαλοῦν σοβαρὲς ἀσθένειες ἀλλὰ καί θανάτους.

Σέ πρόσφατη περιοδεία μας σέ μία ἀπομακρυσμένη περιοχὴ περάσαμε μέσα ἀπὸ δάση καί ἀπέρα-

ντες καταπράσινες έκτάσεις, πού μᾶς ἔδιναν τὴν ἐντύπωση ὅτι πραγματι βρισκόμαστε σ' ἓναν ἐπίγειο παράδεισο. Φθάνοντας ὅμως στὸν τελικό μας προορισμό, γευθήκαμε μία θλιβερὴ ἐμπειρία. Μέσα στὴν πανέμορφη φυσικὴ βλάστηση, τοὺς ωραίους ποταμούς καὶ τίς λίμνες μὲ τὸ ἀστείρευτο νερό τους, διαπιστώσαμε κάτι πού δέν φανταζόμασταν, ὅτι τὸ νερό αὐτό δέν εἶναι πόσιμο καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῆς περιοχῆς δέν μποροῦν νά τὸ χρησιμοποιήσουν γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους.

Ἡ ἐμπειρία μας αὐτὴ μᾶς ὀδή-

γησε στὴν ἀπόφαση νά βοηθήσουμε τοὺς ἀνθρώπους τῶν μακρινῶν αὐτῶν περιοχῶν μὲ τὴν παροχὴ καθαροῦ καὶ πόσιμου νεροῦ. Χάρη στὴν δική σας ἀγάπη ὀλοκληρώθηκε ἓνα νέο πηγάδι γιὰ νά ξεδιψάσουν πολλές ψυχές ἀνθρώπων, πού ὅλη τους τὴν ζωὴ περίμεναν ὑπομονετικά μία χεῖρα βοήθειας, ἢ ὁποῖα ἦρθε μέσῳ τῆς φιλόνητης προσφορᾶς τῶν δωρητῶν τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου “Ἁγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός”. Σᾶς εὐχαριστοῦμε καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμε ἐγκάρδια καὶ ἀγαπητικά!»

Ἀπό τήν λιτανεία τῶν εἰδώλων στήν Ζωή πού τρέφει

Χατζῆ Σοφία

Δημοσιογράφος, συγγραφέας,
ραδιοφωνική παραγωγός

Στήν μακρινή Ταϊβάν, τήν Φορμόζα, ὅπως τήν θυμοῦνται οἱ παλιοί ναυτικοί, ἡ ὁμορφιά τῆς φύσης συναγωνίζεται τίς σκληρές συνθήκες τοῦ τόπου. Ἡ ὑγρασία βαραίνει τό σῶμα, ἡ τροπική ζέστη εἰσχωρεῖ ἀθόρυβα καί γιά ὅποιον δέν εἶναι ἀπό τά μέρη τῆς νοτιοανατολικῆς Ἀσίας, αὐτό γίνεται καθημερινά ἐπίπονη δοκιμασία. Γιά τόν ἱερέα πατέρα Ἴωνᾶ Μοῦρτο ἡ δοκιμασία αὐτή κρατᾶ εἴκοσι ἕξι χρόνια, ἀπό τότε πού δημιούργησε τό μοναδικό Ὁρθόδοξο Ἱεραποστολικό Κλιμάκιο στό νησί. Εἶναι ὁ πρῶτος ὀρθόδοξος ἱερέας πού βρίσκεται στήν χώρα καί μέχρι σήμερα λυπᾶται βαθιά, ὅταν οἱ ντόπιοι τόν ρωτοῦν: «Καί ποῦ ἦσαν ἐσεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι τόσα χρόνια;».

Ἡ ἀπάντησή του σέ αὐτή τήν ἐρώτηση δέν δίνεται ἀμυντικά, ἀλλά ὡς στάση ζωῆς. Δέν φέρνει μία διδα-

σκαλία ὡς μία ἀκόμη ἰδέα. Οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ εἶναι μορφωμένοι καί ἡ τεχνολογική τους πρόοδος προηγείται κατά πολύ ἀπό τήν δική μας. Ἐπιπλέον δέν στέκεται ἀπέναντι στούς

Ταϊβανέζους ἀφ' ὕψηλοῦ. Φροντίζει καθημερινά νά ἀκούει καί νά κατανοεῖ τήν ἱστορία τους.

Ἐδῶ καί σχεδόν τρεῖς δεκαετίες τελεῖ τίς Θεῖες Λειτουργίες στόν μοναδικό Ὁρθόδοξο Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Τριάδος στήν Ταϊπέι. Ἡ Ἐκκλησία φιλοξενεῖται μόνιμα στόν 4^ο ὄροφο ἑνός ψηλοῦ κτιρίου. Πρόκειται γιά μία ἀγορά πού ἔγινε μέ τήν καθολική ὑποστήριξη καί ἐμπιστοσύνη στό πρόσωπο τοῦ τολμηροῦ Ἱεραποστόλου, ἀπό τόν ἀείμνηστο Γιώργο Ἀσλανίδη, πρῶτο πρόεδρο καί ἰδρυτή τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός». Τούς δύο ἄντρες συνέδεε μία βαθιά ἀγάπη καί μακροχρόνια φιλία. Ὁ π. Ἰωῆς, μοναχός τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, μηχανολόγος

τοῦ Πολυτεχνείου μέ καταγωγή ἀπό τήν Πάτρα, παίρνει τήν εὐχή τοῦ τότε ἡγουμένου τοῦ μοναστηριοῦ π. Γεωργίου Καψάνη καί μετά ἀπό ὀλιγόχρονη περιοδεία στήν Ἀφρική καί τήν Ἰνδία καταλήγει στό νησί τοῦ Εἰρηνικοῦ ἀπέναντι ἀπό τήν Κίνα, τήν Ταϊβάν.

Πρῖν λίγο καιρό εἶχα τήν χαρά νά ταξιδέψω κάνοντας ἕνα ἰδιότυπο προσκύνημα στήν ὀρθόδοξη πλευρά τῆς πρωτεύουσας, τῆς Ταϊπέι, πού δέν ἀριθμεῖ πολλούς Ὁρθόδοξους σέ σύγκριση μέ Κλιμάκια σέ Ἀφρική καί Ἰνδία. Μήν ξεχνᾶμε πῶς ἡ Κίνα ἀνήκει σ' ἕναν ἀπό τούς ἀρχαιότερους πολιτισμούς καί παραμένει ἐχθρικά ἐπιφυλακτική σέ ὅποιαδήποτε θρησκεία προέρχεται ἔξω ἀπό τά σύνορά της.

Ἐνάμεσα σέ ἀναρίθμητα γεγονότα πού ἡ καταγραφή τους θά ἀπαιτοῦσε πολλές σελίδες, θεωρῶ ἀπαραίτητο νά ἀναφερθῶ σέ μία ἀναπάντεχη καί σπάνια εὐκαιρία νά παρακολουθήσω μέ τόν πατέρα Ἰωνᾶ καί τήν Πελαγία Γι, συνεργάτιδα τοῦ Κλιμακίου, μία λιτανεία τῶν εἰδώλων, μία γιορτή πού δύσκολα παρακολουθεῖ ἕνας ξένος. Πολυάριθμα ἄρματα διέσχιζαν τούς δρόμους, πάνω τους κάθονταν μεγάλες σέ ὄγκο θεότητες, συνοδευόμενες ἀπό μικρότερες θεϊκές μορφές. Στήν παρέλαση συμμετεῖχαν μακριά τεχνητά φίδια πού χόρευαν, πανηγυριστές πού φοροῦσαν τρομακτικές μάσκες, ἄνθρωποι ντυμένοι μέ παραδοσιακές φορεσιές ἢ μασκαρεμένοι

σάν ἀλλόκοτοι θεοί πάνω σέ ξυλόποδα, ἕνα πλῆθος πού κινούνταν σάν ἕνα σῶμα. Ὅλα αὐτά μέ τήν συνοδεία τοῦ διαπεραστικοῦ ἤχου γιγάντων τυμπάνων καί τόν συριστικό κρότο πυροτεχνημάτων, πού εἶναι παραδοσιακά κινεζική ἐφεύρεση.

Ἄπευθυνθήκαμε σέ μερικούς νεαρούς βουδιστές, πού συνόδεuan τά ἄρματα. Ἦταν ἀπροσδόκητα ὀμιλητικοί. Μᾶς ἐξήγησαν ὅτι κάθε θεότητα φέρει τήν δική της συνοδεία καί πώς ἐπικεφαλῆς τῶν θεῶν γιά τήν λιτανεία ἦταν ὁ θεός τῶν ἀστεριῶν, πού τόν τιμοῦσαν ἐκείνη τήν χρονιά. Ἡ Ταϊβανέζα Πελαγία Γι μετέφραζε ἀπό τά κινέζικα. Παλιοί καί νέοι βλοσυροί θεοί ἄκουγαν τίς προσευχές τῶν ντόπιων, πού μέ θυμιάματα καί

προσφορές τούς έξευμένιζαν. “Ενας από τούς αρχαιότερους θεούς, προστάτης τών ψαράδων, παρακολουθοῦσε ἀπροσπέλαστος τίς ίκεσίες τών κατοίκων γιά προστασία ἀπό τούς τυφῶνες. Στό τέλος τῆς λιτανείας, ὅταν τά τύμπανα ἔπαψαν καί ὁ ἥλιος εἶχε δύσει, τά ἄρματα ἔμπαιναν πίσω στίς παγόδες καί οἱ τελευταῖοι ἄνθρωποι σκόρπιζαν, ὁ πατήρ Ἰωνᾶς στεκόταν δακρυσμένος καί προσευχόταν σιγανά. “Ὅταν τόν πλησίασα μέ ἀπορία, ἡ ἀπάντησή του ἦταν ἀποκαλυπτική: «Ἄν ἔβλεπες τά παιδιά σου νά παίρνουν ναρκωτικά, δέν θά πονοῦσες;».

Τήν ἐπόμενη μέρα, ὁ π. Ἰωνᾶς μέ ὀδήγησε στόν κεντρικό βουδιστικό ναό - παγόδα στήν νέα Ταϊπέι. Μοῦ

ἐξήγησε τόν λόγο πού οἱ πιστοί ἄφηναν στούς βωμούς ὡς θυσία πολλά τρόφιμα, γιά νά τραφοῦν οἱ νεκροί πρόγονοι. Τά τρόφιμα αὐτά τά ἔπαιρναν ἀργότερα πίσω στά σπίτια τους.

Σέ αὐτόν τόν κόσμο, ὁ πατήρ Ἰωνᾶς γιά χρόνια μαθήτευε στήν παρατήρηση τῆς παράδοσής τους. Στάθηκε γιά νά κατανοήσει. Καί ἀπό αὐτό ξεκίνησε. Σέ κυριακάτικο κήρυγμά του ἤμουν αὐτήκοος μάρτυρας τῆς προσπάθειάς του νά στηριχτεῖ στήν δική τους παράδοση, ὥστε γιά μία ἀκόμη φορά νά οἰκοδομήσει μία «γέφυρα» πρὸς τήν πίστη στόν Χριστό. Διαφορετικά δέν θά τόν καταλάβαιναν καί δέν θά ἄκουγαν ὀδηγήσει γιά τήν Ὁρθοδοξία. Γιά τήν κατανόηση ὅσων σᾶς μεταφέρω, θά

παραθέσω μέρος τοῦ κηρύγματός του κατά τήν Θεία Λειτουργία, πού τελεῖ στήν κινεζική γλώσσα.

«Στήν κινεζική κοσμοθεωρία οἱ νεκροί δέν ἔχουν ἀποχωρήσει ἀπό τήν οἰκογένεια. Παραμένουν ἀνώτερα μέλη σέ αὐτή. Οἱ νεκροί πρόγονοι στεροῦνται τῶν φυσικῶν σωμάτων τους. Οἱ ζωντανοί τοὺς προσδίδουν ἀνάγκες, πείνα, κρύο, χρέη, σάν αὐτές τῶν ζωντανῶν. Αὐτά τά χρέη τά πληρώνουν τά παιδιά καί τά ἐγγόνια, ὑπό τό κράτος τοῦ φόβου πῶς οἱ πρόγονοι φαντάσματα θά τοὺς βλάψουν. Ἡ τροφή γιά τοὺς προγόνους τοποθετεῖται στά ἱερά, γιατί ἡ τροφή εἶναι σύμβολο ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος προσφέρει αὐτό πού τόν συντηρεῖ. Ὁ Χριστιανός τώρα φέρνει τόν κόσμο ὅλο, ἀλλά καλλωπισμένο, ἀλλαγμένο μέ τά ἴδια του τά χέρια. Προσφέρουμε πάλι τρόφιμα, τό κρασί καί τό ψωμί, τά ὅποια εἶναι ἀπλά ἀλλά καί εὐγενικά. Φέρνουμε τόν κόσμο ὅλο ἀλλά ἀλλαγμένο μέ τά ἴδια μας τά χέρια. Καί δέν φέρνουμε μόνο αὐτά, ἀλλά φέρνουμε μέσα στίς μνήμες μας τοὺς ἀνθρώπους μας. Ὅλους αὐτούς πού ἀγαπᾶμε, τήν οἰκογένειά μας, τοὺς φίλους, τοὺς γνωστούς. Καί ὄχι μόνο αὐτούς ἀλλά καί ὄσους ἔφυγαν ἀπό αὐτή τήν ζωή, τοὺς γονεῖς μας, τοὺς συγγενεῖς μας, τοὺς παπποῦδες, ὅλη τήν οἰκογένειά μας. Πῶς μπορούμε νά τοὺς ξεχάσουμε; Καί βέβαια φέρνουμε

μέσα μας καί τίς προσδοκίες μας, τά ὄνειρά μας, τίς ἀποτυχίες μας, τά κλάματά μας, ἀλλά καί τήν σίγουρη ἐλπίδα ὅτι κάτι θά γίνει καλύτερο. Δηλαδή, ἀπό το “Τρέφοντας τοὺς Νεκρούς” βρισκόμαστε στό “Τρεφόμενοι ἀπό τόν Ζῶντα Θεό”. Ἡ πιό ἰσχυρή γέφυρα βρίσκεται στήν ἀντιστροφή τοῦ θυσιαστικοῦ Γεύματος. Στήν βουδιστική λατρεία-φροντίδα τῶν προγόνων, οἱ ζωντανοί πρέπει νά θρέψουν τοὺς νεκρούς. Οἱ νεκροί εἶναι ἐνδεεῖς, πεινασμένοι καί ἐξαρτημένοι. Αὐτό δημιουργεῖ ἄγχος. Τί θά γίνει, ἂν ξεχάσω; Τί θά γίνει, ἂν δέν ἔχω γιούς; Στήν Θεία Λειτουργία ὁ Θεός, ὁ Ἀπόλυτος Πρόγονος, τρέφει τοὺς ζωντανούς. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ἀποκαλοῦμε τόν Θεό Πατέρα, λέμε τήν προσευχή “Πάτερ ἡμῶν”. Ἄν ὁ Θεός εἶναι ὁ Πατέρας μας, τότε βέβαια εἶναι ὁ ἀπόλυτος πρόγονός μας. Εἶναι ἀληθινός πατέρας μας, διότι ἔχει Υἱό. Καί ἐπειδὴ ἔχει Υἱό, μέσα σέ αὐτόν τόν Υἱό μπορούμε νά ἐνωθοῦμε καί ἐμεῖς καί νά βρεθοῦμε καί ἐμεῖς...».

Ἐκείνη τήν Κυριακή στήν Ταϊπέι τόν ἄκουσα νά τοὺς μιλάει γιά ἕναν Θεό πού δέν ζητᾶ τροφή, ἀλλά προσφέρεται ὁ ἴδιος ὡς τροφή. Γιά τόν Χριστό πού γίνεται σῶμα καί αἷμα, πού δίδεται ὡς βρώση καί πόση ὄχι μόνο γιά τοὺς ζωντανούς. Γιά ἕναν Θεό πού δέν μένει σέ ἀπόσταση, ἀλλά ἐνώνεται μέ τόν ἄνθρωπο, γίνε-

ται ένα μαζί του. Μέ αυτό τόν τρόπο ή Θεία Εύχαριστία δέν εΐναι άπλά μία διδασκαλία.

Έκείνη τήν Κυριακή, όπως καί τίς προηγούμενες, ό πατήρ Ίωνᾶς εΐχε μαγειρέψει στήν μικρή κουζίνα μόνος άπό τά ξημερώματα, πρίν έρθουν οι πρώτοι πιστοί, τά φαγητά πού θά μᾶς προσέφερε μετά τήν Θ. Λειτουργία. Φάγαμε καί εύφρανθήκαμε, συμμετέχοντας έτσι στήν παράδοση τής φιλοξενίας πού ό π. Ίωνᾶς κουβαλοϋσε μέσα του άπό τήν Έλλάδα. Μία παράδοση πού δέν ήταν οΐκεία στους Ταϊβανέζους, αλλά τους έπιβεβαιώνει πώς ό ιερέας τους τους έχει έγνοια.

Θά ήταν παράλειψη νά μήν ανα-

φέρω πώς ό π. Ίωνᾶς φρόντισε μέσω του διαδικτύου νά μεταδίδονται ζωντανά ή Θεία Λειτουργία καί όλες οι άλλες ακολουθίες στήν κινεζική γλώσσα στήν Κίνα καί σέ όλόκληρο τόν κόσμο.

Σέ μία έποχή πού ό ιστορικός τής Δύσης άποκαλεΐ μεταχριστιανική, ό πατήρ Ίωνᾶς συνεχίζει τήν ιεραποστολή στήν Άσία, σέ μία ξένη χώρα πού εΐναι πιά πατρίδα του.

Άδιαμφισβήτητα ή Όρθοδοξία μπορεί νά έφτασε στήν Φορμόζα τά τελευταία χρόνια, όμως μέ μία ισχυρή αντίθεση, φανερώθηκε ήσυχά όπως ή πίστη τών αλιέων, όχι σάν θρίαμβος αλλά ως σπόρος πού έπυε στήν γή καί περιμένει.

Τό δέντρο τῆς Ἱεραποστολῆς καρποφορεῖ στήν Κατάνγκα

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κωνσταντιανῆς
Πατριαρχικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κατάνγκας
κ. Κοσμᾶς

Επικοινωνοῦμε μαζί σας ἀπό τήν καρδιά τῆς Ἀφρικής, ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας, ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐλπίδα συχνά εἶναι τό μόνο ἐφόδιο στόν καθημερινό ἀγῶνα γιά ἐπιβίωση. Τό ἱεραποστολικό ἔργο, τοῦ ὁποίου τίς βαθιές ρίζες φύτεψε μέ θυσιαστική ἀγάπη ὁ μακαριστός Ἱεραπόστολος π. Κοσμᾶς Γρηγοριάτης, συνεχίζει νά ἀνθίζει καί νά καρ-

ποφορεῖ ποικιλοτρόπως.

Στήν γῆ αὐτή, τά μάτια τῶν μικρῶν παιδιῶν διψοῦν γιά φῶς καί τά χεῖλη τους γιά γνώση. Αὐτή τήν στιγμή, ἕνα ὄνειρο βρίσκεται σέ ἐξέλιξη: ἡ ἀνέγερση ἑνός Νηπιαγωγείου. Οἱ τοῖχοι ἔχουν ἀρχίσει νά ὑψώνονται, ὅμως γιά νά ὀλοκληρωθεῖ τό ἔργο εἶναι ἀπαραίτητη καί ἡ δική σας πολυτιμη συνδρομή, ὥστε οἱ πέτρες

αυτές νά μὴν παραμείνουν βουβές, ἀλλὰ νά γεμίσουν ἀπὸ παιδικές φωνές καὶ τραγουδία.

Σέ αὐτὴν τὴν προσπάθεια, πολὺτιμος ἀρωγὸς καὶ ἀκούραστος συνοδοιπόρος μας στέκεται ὁ Ἱεραποστολικὸς Σύνδεσμος «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός», ὁ ὁποῖος μὲ ἀγάπη στηρίζει τὸ ἔργο τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Μαζὶ ἀγωνιζόμαστε, ὥστε κανένα παιδί νά μὴν μείνει στό σκοτάδι.

Φανταστεῖτε ἓνα παιδί, πού μέχρι χθές δέν εἶχε παπούτσια νά περπατήσει, νά βρῖσκει σήμερα μία στέγη, ἓνα θρανίο, μία ἀγκαλιά πού θά τοῦ μάθει τὰ πρῶτα του γράμματα.

Τὸ Νηπιαγωγεῖο αὐτὸ δέν εἶναι ἀπλῶς ἓνα κτίριο· εἶναι τὸ διαβατήριο αὐτῶν τῶν παιδιῶν γιὰ ἓνα μέλλον μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀμάθεια καὶ τὴν ἐξαθλίωση. Εἶναι ἡ ὑπόσχεση ὅτι ἡ ζωὴ τους μπορεῖ νά ἀλλάξει.

Παράλληλα, ἡ Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας ἀντιμετωπίζει καὶ ἄλλες μεγάλες ἐλλείψεις στὸν λειτουργικὸ τομέα. Οἱ Ναοὶ μας, οἱ πνευματικοὶ αὐτοὶ φάροι, ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ Ἱερά Σκευή, Εὐαγγέλια, Ἑξαπτέρυγα καὶ λοιπὰ λειτουργικὰ εἶδη, ὥστε νά τελεῖται ἡ Θεῖα Λατρεία μὲ τὴν πρέπουσα εὐπρέπεια καὶ νά στηρίζεται ἡ πίστη τῶν νεοφωτιστῶν ἀδελφῶν μας.

Σὰς παρακαλοῦμε θερμὰ, ἀνοίξτε τὴν καρδιά σας. Κάθε προσφορά εἶναι γιὰ ἐμᾶς μία ψηφίδα ἐλπίδας. Εἶναι ἡ δύναμη πού θά μᾶς ἐπιτρέψει νά ὀλοκληρώσουμε τὸ κτίριο καὶ νά προσφέρουμε στὰ παιδιά μας τὸ δικαίωμα στὴν μάθηση καὶ τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια.

Γίνετε ἐσεῖς οἱ συνοδοιπόροι μας σέ αὐτὸ τὸ θεάρεστο ἔργο. Ἄς δώσουμε μαζὶ στὰ παιδιά τῆς Κατάνγκας τὸ φῶς πού τοὺς ἀξίζει.

Ἦχησαν οἱ καμπάνες τῶν Ὁρθοδόξων

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος
Μπενίν, Τόγκο καί Μπουρκίνα Φάσο
κ. Ἀθανάσιος

Ἡ Ἱερά Ἐπισκοπή Μπενίν, Τόγκο καί Μπουρκίνα Φάσο συνεχίζει νά μεταδίδει ἀπλόχερα τόν πνευματικό Ἄρτο, ἀλλά ἐνίοτε καί τόν βιοτικό γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν ὑποστήριξη τῶν φίλων καί δωρητῶν τῆς ἱεραποστολῆς.

Στήν προσπάθεια νά παρέχουμε ἕναν κατάλληλο τόπο λατρείας καί προσευχῆς στούς πιστούς μας, βρήκαμε ἀρωγό καί συμπαραστάτη τόν Ἱεραποστολικό Σύνδεσμο «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός», ὁ ὁποῖος μέ τήν στήριξη τῶν δωρητῶν του μερίμνησε γιά τήν ἀνακαίνιση τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου καί Ἀγίας Παρασκευῆς στό Λομέ. Ὁ Ναός αὐτός μέ τό πέρασμα τῶν χρόνων εἶχε ὑποστῆί πολλές φθορές, πού σέ συνδυασμό μέ τίς ἄσχημες καιρικές συνθήκες καθιστοῦσαν σχεδόν ἀδύνατη τήν λειτουργία του.

Εἶναι σημαντικό νά γνωρίζετε ὅτι ἡ ὁμορφιά τοῦ Ὁρθοδόξου Ναοῦ στήν Ἀφρική ἐκφράζεται μέσα ἀπό ἕναν μοναδικό πνευματικό, πολιτιστικό καί ἀρχιτεκτονικό πλοῦτο, πού συνδυάζει τήν ὀρθόδοξη πίστη μέ τίς τοπικές παραδόσεις. Ὁ ἀγῶνας τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου νά ἀνακαινίσει αὐτόν τόν Ναό δίνει τήν

εύκαιρία στους πιστούς μας να γίνουν μέτοχοι τῆς Ὁρθόδοξης καί Βυζαντινῆς Παράδοσης.

Ὡστόσο, αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐκφράσουμε τὴν βαθιὰ μας εὐγνωμοσύνη καί γιὰ μίαν ἀκόμη μεγάλη δωρεὰ τοῦ Συνδέσμου σας. Ἡ πρόσφατη ἀγορὰ καί ἀποστολὴ δύο καμπανῶν, πού πλέον θὰ ἤχοῦν στὴν καρδιά τῆς Ἐπισκοπῆς μας, ἀποτελεῖ μεγάλη εὐλογία γιὰ τὸ ποίμνιό μας.

Ἔλεγε κάποτε ὁ ἀείμνηστος μεγάλος ἱεραπόστολος π. Χαρίτωνας Πνευματικῆς: «Χτυπᾶτε τίς καμπάνες τῆς Ὁρθοδοξίας σέ ὅλη τὴν Ἀφρική». Ἔτσι λοιπόν σήμερα τὰ λόγια ἐκεῖνα γίνονται πράξη. Στὸν Θεό ἀνήκει ἡ δόξα «εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἀδελφοί μου, σέ κάθε περίστα-

ση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καί λατρείας, οἱ καμπάνες χρησιμοποιοῦνται γιὰ νὰ ἐπισημάνουν τὴν ἔναρξη κάποιας Ἱερᾶς Ἀκολουθίας. Ἔτσι κι ἐμεῖς, μετὰ τὴν σχετικὴ ἀκολουθία εὐλογίας καμπάνας, πού ἔγινε τὸ πρῶτο τοῦ Μεγάλου Σαββάτου στό Τόγκο, πρὸς ἔνδειξη χαρᾶς χτυπήσαμε τὴν καμπάνα. Ὡστόσο, αὐτὸ πού ἀκολούθησε δέν μπορούσε νὰ τὸ φανταστεῖ κανεὶς.

Ὁ ἦχος τῆς καμπάνας ξύπνησε μίαν γιαιὰ τῆς γειτονιάς, ἡ ὁποία δέν ἦταν Ὁρθόδοξη. Ἡ γιαιὰ παρακάλεσε τὰ ἐγγόνια της νὰ τὴν πᾶνε ἀμέσως στὴν Ἐκκλησία, ὅπου ἀκούγονταν ἡ καμπάνα. Παρόλο πού τῆς ἐξήγησαν, πὼς δέν ἦταν ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας τους, ἡ ἴδια ἐπέμενε νὰ τὴν πᾶνε ἐκεῖ. Ὅταν ἔφτασαν, τὰ

έγγονια ζήτησαν από τον ιερέα μας, τον πατέρα Νεκτάριο Klidje, να της εξηγήσει πώς δέν είμαστε ρωμαιο-καθολικοί όπως οι ίδιοι.

Τό έντυπωσιακό ήταν ή άρνηση της γιαγιάς, ή όποία προτίμησε να κα-

θήσει άπλά στά στασίδια του Ένορια-κού Έιερου Ναου Γεννήσεως της Θεοτόκου στό Λομέ, όπου καί τήν πήρε ό ύπνος. Μετά άπό λίγες ώρες ξαναήρ-θαν τά έγγόνια της, για να τήν πάρουν. Άπό τότε ή γιαγιά, κάθε φορά πού

ἀκούει τήν καμπάνα μας, ἐπιθυμεῖ νά τήν φέρνουν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί νά ἐκκλησιάζεται.

Ἡ δεύτερη καμπάνα τοποθετήθηκε στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στό Ροττο-Νο τοῦ Μπενίν, τήν ἔδρα τῆς Ἱερᾶς μας Ἐπισκοπῆς, τήν Μεγάλη Πέμπτη, ὅπου μέ χαρά καί συγκίνηση οἱ ἐνορίτες ἄγγιξαν τήν ὀρθόδοξη πραγματικότητα μέσω μίας καμπάνας πού τοποθετήθηκε γιά πρώτη φορά καί εἶναι ἡ μοναδική στήν περιοχή.

Ἡ δωρεά αὐτή παραμένει καθοριστική, καθώς ἀλλάζει τόν τρόπο ἔναρξης τῶν ἀκολουθιῶν καί ἡ κρούση τῶν καμπανῶν κάθε φορά ὑπενθυμίζει στούς πιστούς τά λόγια τοῦ Θεοῦ πρός τόν πρωτόπλαστο: «*Ἀδάμ, ποῦ εἶ;*», ὥστε νά Τόν πλησιάσουν καί νά Τόν ἐπισκεφθοῦν στόν

οἶκο Του.

Μέ μεγάλη χαρά καί αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης θέλουμε νά σᾶς εὐχαριστήσουμε ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς μας γιά τό ἐνδιαφέρον ἀλλά καί τήν μέριμνα γιά τήν πρόοδο τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς νεοσυσταθείσας Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπενίν, Τόγκο καί Μπουρκίνα Φάσο.

Ἡ κάθε εἶδους ὑποστήριξή σας εἶναι καθοριστική γιά τό μέλλον τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου μας. Οἱ δύο καμπάνες πού μᾶς στείλατε ἐπιβιβαιώνουν τόν ἀγῶνα καί τήν ἀγωνία σας γιά τήν διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου στήν Ἀφρική, καθώς ὁ ἦχος τους θά ἀποτελεῖ ἦχο ἐλπίδας γιά τούς ἀδελφούς μας στό Μπενίν καί τό Τόγκο.

Σᾶς εὐχόμαστε ὁ Παντοδύναμος Θεός νά σᾶς χαρίζει ὑγεία καί πλοῦσια τά ἐλέη Του.

Τά ξυπόλητα παιδιά... ὄνειρεύονται

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος
Ματζούγκας καί Βορείου Μαδαγασκάρης
κ. Νήφων

Ἡ Ἱερά Ἐπισκοπή Ματζούγκας καί Βορείου Μαδαγασκάρης ἀποτελεῖ μία νεοσύστατη ἐκκλησιαστική ἐπαρχία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν εὐλογημένη χώρα τῆς Μαδαγασκάρης. Ὑπάρχει διοικητικά στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς καί ἔχει ὡς ἔδρα τόν ἱστορικό Καθεδρικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου στήν πόλη Ματζούγκα.

Ἀνεγέρθηκε τό 1953 ἀπό τούς πρώτους Ἕλληνες, πού ἐγκαταστάθηκαν στήν Ματζούγκα καί γενικότερα στήν Μαδαγασκάρη. Μέ κόπο, θυσίες καί ἀκλόνητη πίστη, οἱ πρωτοπόροι ἐκεῖνοι ἀδελφοί μας ἔθεσαν τά θεμέλια τῆς Ὁρθοδοξίας στόν τόπο αὐτό.

Ἡ Ἐπισκοπή Ματζούγκας βρίσκεται στά πρώτα ὀργανωτικά της βήματα καί δυστυχῶς στερεῖται ὄχι μόνον ὀργανωμένων ὑπηρεσιῶν καί διοικητικῶν κτιρίων ἀλλά ἀκόμη καί αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων ὑποδομῶν γιά

τήν εὐρυθμη λειτουργία της.

Πρόσφατα, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἀκολουθίας τῶν Δ' Χαιρετισμῶν, μέ αἰσθήματα βαθιάς συγκίνησης καί πνευματικῆς ἀνάτασης, πραγματοποιήσαμε ἐπίσκεψη στό σχολεῖο τῆς Ἐνορίας τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης στό χωριό Ambonondramanesy.

Ἡ μετάβαση ἀποδείχθηκε μιᾶ ιδιαίτερα ἐπίπονη δοκιμασία. Διασχίσαμε μιᾶ ἀπόσταση ἐξήντα χιλιομέτρων σέ ὀδικό δίκτυο σχεδόν ἀπροσπέλαστο, μέ τήν διάρκεια τῆς διαδρομῆς νά προσεγγίζει τίς τρεῖς ὥρες. Κατά τήν ἀφιξή μας, βρεθήκαμε ἀντιμέτωποι μέ ἀντίξοες συνθήκες, καθῶς τό χωριό στερεῖται ἠλεκτροδότησης, ἐνῶ ἡ Ἱερή Ἀκολουθία ἐτελέσθη ὑπό συνθήκες ἔντονου καύσωνα.

Ἡ ὑποδοχή τῶν μαθητῶν ὑπῆρξε συγκλονιστική, χαρακτηριζόμενη ἀπό ἀνυπόκριτη ἀγάπη καί καθαρότητα ψυχῆς. Μέ προσέγγισαν μέ μιᾶ

πρωτόγνωρη πνευματική ώριμότητα, έπιζητώντας τόν διάλογο όχι για ύλικά αγαθά ή εφήμερα δώρα, αλλά έκφράζοντας τήν βαθιά τους αγωνία καί τό ενδιαφέρον γιά τήν πρόοδο

τοῦ σχολείου τους.

Τά λόγια τους χαράχθηκαν γιά πάντα στόν νοῦ καί στήν καρδιά μου. Μέ μιά αὐταπάρνηση πού υπερβαίνει τήν ἡλικία τους, τά παιδιά

έξεφρασαν τήν ἱερή τους προτεραιότητα: «Προτοῦ νά μᾶς ἀγοράσετε παπούτσια γιά τά ξυπόλυτα πόδια μας, θέλουμε νά φτιάξετε τό σχολεῖο μας».

Ἡ στιγμή ἐκείνη μοῦ προκάλεσε βαθιά συγκίνηση καί δάκρυα στά μάτια. Διότι ἐνώπιόν μου δέν εὑρίσκοντο ἀπλῶς μαθητές, ἀλλά ψυχές μέ ἄσβεστη δίψα γιά γνώση, ἀξιοπρέπεια καί ἕνα ἐλπιδοφόρο μέλλον.

Μοῦ ἐξέθεσαν μέ ἀφοπλιστική ἐιλικρίνεια τήν πραγματικότητα πού βιώνουν: ἕνα σχολικό κτήριο σέ κατάσταση προχωρημένης φθορᾶς, μέ ὑποδομές ὑγιεινῆς κατεστραμμένες

καί ἐπικίνδυνες, σέ χώρους ἐντελῶς ἀκατάλληλους νά στεγάσουν τίς προσδοκίες καί τά ὄνειρά τους.

Μάλιστα, ὑπό τίς παροῦσες συνθῆκες, ἡ ἐκπαιδευτική τους πορεία ἀνακόπτεται βιαίως μέ τήν ὀλοκλήρωση τῆς πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης. Ἔτσι τό αἴτημά τους ἦταν ξεκάθαρο: «Ἐπιθυμοῦμε νά πᾶμε καί στό Γυμνάσιο».

Ἡ δίψα τῆς ψυχῆς τους γιά μάθηση ἀρνεῖται νά συμβιβαστεῖ μέ αὐτόν τόν περιορισμό. Ἡ θέλησή τους γιά πρόοδο παραμένει ἄσβεστη, διεκδικῶντας τό δικαίωμα στήν γνώση πού κάθε παιδί δικαιούται. Μέ ἰδιαίτερη συγκίνηση, τούς γνωστοποίησα πῶς σύντομα, μέ τήν χάρη καί τήν συνδρομή τοῦ Θεοῦ, θά ἀποκτήσουν καί τό δικό τους Γυμνάσιο.

Ἐπιπλέον, τά παιδιά ζήτησαν τήν ἀνέγερση περιφράξεως, ὥστε νά διασφαλιστεῖ ὁ σχολικός χώρος ἀπό τήν ἀνεξέλεγκτη εἴσοδο ζῶν πού προκαλοῦν φθορές, καθώς καί τήν ἄμεση ἐπισκευή τῶν κτιριακῶν ὑποδομῶν, οἱ ὁποῖες εὑρίσκονται σέ κατάσταση πλήρους ἀπαξίωσης καί ἐγκατάλειψης.

Πρὶν τήν ἀναχώρησή μας, κάλεσα τούς μαθητές στήν πλέον οὐσιαστική πράξη: τήν κοινή προσευχή. Τούς προέτρεψα νά ἐναποθέσουν τίς ἐλπίδες τους στόν Κύριο, τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο καί τούς Ἁγίους μας.

Ἐκείνη τὴν στιγμή, ἡ βεβαιότητα ὅτι ἡ προσευχή τους εἰσακούσθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, ὑπῆρξε ἀπόλυτη. Παρά τὴν ἀπουσία τεχνητοῦ φωτός στὸν οἰκισμό, τὸ Θεῖο Φῶς ἀκτινοβολοῦσε στὰ πρόσωπά τους.

Ἀποχώρησα μὲ τὴν ἀπόφαση ἀμετάκλητα χαραγμένη στὴν καρδιά μου: Τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ ὀλοκληρωθεῖ πάση θυσίᾳ. Διότι ἐκεῖ ὅπου πρυτανεύουν ἡ πίστη, ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ ἀγάπη, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ θαυματουργικά.

Εἶμαι ἀκράδαντα πεπεισμένος ὅτι, σύντομα, μὲ τὴν δική σας στήριξη καὶ ἀγάπη τὸ ὄραμα αὐτῶν τῶν παιδιῶν θὰ μετουσιωθεῖ σὲ πραγματικότητα.

Μπουρούντι: Ἡ καρδιά τῆς Ἀφρικῆς χτυπᾷ Ὁρθόδοξα

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος
Μπουζουμπούρας καὶ Μπουρούντι
κ. Ἰσαάκ

Ἄν κάποιος προσέξει τὸν χάρτη τῆς Ἀφρικῆς, θὰ διακρίνει στὸ κέντρο μία μικρὴ χώρα, ἴση μὲ τὴν Πελοπόννησο, τὸ Μπουρούντι. Θεωρεῖται ἡ καρδιά τῆς Ἀφρικῆς καί, ὄχι τυχαῖα, ἔχει τὸ σχῆμα της. Σύμφωνα μὲ τὴν τοπικὴ παράδοση, ἀπὸ τὰ ψημένα ἀπὸ τὸν ἥλιο αὐτὰ χῶματα, πῆρε ὁ Θεὸς τὸν πηλὸ καὶ μὲ νερό ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ Νεῖλου ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ στίς ἀρχέγονες τελετουργίες τους ἔχουν ἔντονη αὐτὴ τὴν γέννηση τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης καὶ ζωῆς. Ἔχουν σεβασμὸ πρὸς τὴν φύση καὶ ὅ,τι τοὺς προσφέρει καὶ συνυπάρχουν ἀρμονικὰ χωρὶς νὰ τὴν «βιάζουν».

Σ' αὐτὸν ἔδω τὸν τόπο, πρὶν ἀπὸ ἕναν αἰῶνα περίπου, ὅταν ἦταν στὴν κυριαρχία πρῶτα τῶν Γερμανῶν καὶ μετὰ τῶν Βέλγων, βρέθηκαν οἱ Ἕλληνες, γιὰ νὰ βελτιώσουν τίς συνθήκες τῆς ζωῆς τους. Πρόκοψαν, προόδευ-

σαν καὶ κάποιοι ρίζωσαν. Ἔτσι στὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1950, ἔχτισαν τὸν περικαλλῆ Ἱερό Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τοῦ ὁποῦ τὰ ἐγκαίνια τελέστηκαν στίς 27 Μαρτίου 1960 ἀπὸ τὸν πρῶτο Μητροπολίτη Κεντρῶς Ἀφρικῆς Κυπριανὸ Παπαδόπουλο (1958-1973), ὅταν ὁ τότε Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς Χριστοφόρος Β' μερίμνησε νὰ δημιουργήσῃ αὐτὴ τὴν Μητρόπολη. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχὴ γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο στὴν περιοχὴ.

Ἀπὸ τὸ 2024 ἡ Ἱερά Ἐπισκοπὴ περιλαμβάνει μόνον τὸ κράτος τοῦ Μπουρούντι καὶ μὲ τίς εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β', τὸ ἱεραποστολικὸ κλιμάκιο, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ ἰθαγενεῖς ἱερεῖς καὶ στελέχη, συνεχίζει τὸ ἔργο τῶν προκατό-

χων Ἀρχιερέων.

Πρώτη μέριμνα ὁ ἀνακαινισμός τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τό χτίσιμο νέων. Ἔργο δύσκολο καί ἐπίπονο. Ὅ,τι ἔγινε καί γίνεται εἶναι ἀπό τίς προσευχές καί τίς προσφορές ἀδελφῶν μας ἀπό τήν Ἑλλάδα καί τήν Ρουμανία. Κάποιες φορές μένουμε μόνοι, χωρίς τήν βοήθεια κανενός, βρίσκοντας κλειστές πόρτες καί τότε εἶναι πού αισθανόμαστε τό ἄγγιγμα καί τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ καί αὐτό εἶναι πού μᾶς δίνει δύναμη νά συνεχίζουμε.

Ὅ κάθε Ναός στήν ἐπαρχία γίνεται κέντρο ἀναφορᾶς τῶν ἀνθρώπων πού γνώρισαν τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Μέσα στήν πανσπερμία τῶν

θρησκειῶν καί τῶν Χριστιανικῶν Δογμάτων καί μεταξύ αὐτῶν δυστυχῶς καί ὁμόδοξης Ὁρθόδοξης εἰσβάλλουσας Ἐκκλησίας, δίνουμε τό «παρών». Προσπαθοῦμε ὄχι μόνον νά μεταλαμπαδεύσουμε τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, ἀλλά καί νά ἀνακουφίσουμε τοὺς ἀδελφούς μας ἀπό τίς ἀρρώστιες (κυρίως τήν ἐλονοσία), τήν πείνα, τήν δίψα καί νά τοὺς προσφέρουμε γνώσεις καί τέχνες.

Μία σημαντική προσφορά εἶναι ἡ ἐτήσια διάθεση καρτῶν ὑγείας, γιά νά ἔχουν δωρεάν πρόσβαση στά κρατικά Νοσοκομεῖα ἀδελφοί μας ἀπομακρυσμένων περιοχῶν. Ἡ Ἱερά Ἐπισκοπή ἀναλαμβάνοντας τά ἐξοδα, μέ ἀτομικό κόστος πέντε εὐρώ

έτησίως, περιθάλλει πάνω από δύο χιλιάδες άτομα. Όπως επίσης φροντίζει και για τόν έμβολιασμό μικρών παιδιών. Και αυτά μέ τήν συνεργασία τών τοπικών ύγειονομικών φορέων.

Τά Σχολεία μας, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο και Τεχνική Σχολή, στήν περιοχή τής Μπουραμάτας, αριθμούν συνολικά 1.200 παιδιά. Μέ τήν άριστη συνεργασία τήν όποία έχουμε μέ τό Ύπουργείο Παιδείας, καταφέραμε νά έχουμε διδακτικό προσωπικό διορισμένο από τό Κράτος τοῦ Μπουρούντι. Βέβαια ή συντήρηση τών σχολικών έγκαταστάσεων, ό σχολικός έξοπλισμός και ή σίτιση είναι εύθύνη τής Ίεράς Ήπισκοπής και κάνουμε ό,τι μπορούμε για νά εΐμαστε συνεπείς στίς ύποχρεώσεις μας.

Αυτή τήν στιγμή ιδιαίτερη φροντίδα χρειάζεται τό Δημοτικό Σχολείο. Τό βασικότερο πρόβλημα για τά Σχολεία μας είναι ότι δέν έχουν παροχή ρεύματος και ύδρευσης.

Τό πολυτιμότερο αγαθό, πού είναι τό νερό, βρίσκεται σέ απόσταση κάποιων χιλιομέτρων. Γι' αυτό άπευθυνόμαστε στήν αγάπη σας νά μās βοηθήσετε. Αυτά τά όποια είναι δεδομένα στήν Έλλάδα ή στίς ανεπτυγμένες χώρες, δέν είναι έδώ. Μία γεώτρηση θά λύσει τό πρόβλημα όχι μόνον τών Σχολείων μας αλλά και τών κατοίκων τής περιοχής.

Εΐναι λυπηρό νά βλέπει κανείς τά παιδιά νά μήν μπορούν νά έρθουν στό Σχολείο, γιατί θά πρέπει πρώτα νά περπατήσουν μία απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων, για νά μεταφέρουν από τήν κοντινότερη γεώτρηση ένα μπιτόνι καθαρό πόσιμο νερό στό σπίτι και μετά νά έρθουν στό Σχολείο. Και αυτό δέν συμβαίνει μόνον εκεί. Κάθε Ένορία μας έχει τό ίδιο πρόβλημα.

Άδελφοί μας, έσεΐς πού θά γίνετε μέτοχοι τών αναγκών μας διαβάζοντας αυτές τίς γραμμές, μήν μās ξεχνάτε. Ύπάρχει και ένας άλλος κόσμος, ό όποϊος ζει σέ άλλες, διαφορετικές συνθήκες. Προσπαθοῦν και αγωνίζονται για τήν καθημερινή τους επιβίωση. Και βέβαια δέν είναι όλοι στήν ίδια κατάσταση, αλλά έχουμε χρέος νά βοηθήσουμε, ένα-

ντι τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου καί τοῦ ἀνθρωπισμοῦ μας, ἔστω καί ἕναν πεινασμένο, διψασμένο, γυμνό, ἄρ-

ρωστο, ἄστεγο, φυλακισμένο, τόν κάθε κουρασμένο στήν ζωή. Ὁ Θεός νά σᾶς χαρίζει πλούσια τά ἐλέη Του.

Πασχαλινό φῶς στήν καρδιά τῆς Τανζανίας

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος
Μπουκόμπας καί Δυτικῆς Τανζανίας
κ. Χρυσόστομος

Ἡ ἀπόλυτη πανδαισία ἦταν ὁ ἑορτασμός τοῦ φετινοῦ Πάσχα στό Κατάβι καί στήν Σινουάγκα, δύο ἀπό τίς ἐπαρχίες τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπουκόμπας καί Δυτικῆς Τανζανίας.

Στό Κατάβι οἱ πιστοί τῆς πόλης Μρανδα, οἱ μοναχοί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος καί τά παιδιά τοῦ Ὁρφανοτροφείου «Γεσημανῆ» γιόρτα-

σαν γιά πρώτη φορά τήν Ἀνάσταση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Πρώτη φορά Ὁρθόδοξο Πάσχα.

Ὁ φετινός ἑορτασμός ἦταν ὄντως γι' αὐτούς μία ἀποκάλυψη τῆς πνευματικότητας τῆς Ὁρθοδοξίας, καθώς καί τῆς εὐφροσύνης καί τῆς χαρᾶς πού χαρίζει τό Ἅγιο Πνεῦμα.

Ἡ πασχαλινή ἀγαλλίαση ὁλοκληρώθηκε μέ τό κοινό γεῦμα ὄλων

τῶν πιστῶν, μία προσφορά τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός».

Τὴν δευτέρα μέρα τοῦ Πάσχα, ἡ πασχαλινὴ γιορτὴ πραγματοποιήθηκε στὸν νεότευκτο Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου στὴν Σινυάγκα, πού ἀνεγέρθηκε μέ δωρεὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου.

Οἱ δωρεές τοῦ Κυρίου πολλές! Ἡ πρώτη Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερό Ναό, ἡ χειροτονία τοῦ πρώτου Ἱερέως π. Παϊσίου καὶ ἡ μεταστροφή τριῶν σχισματικῶν Ἱερέων μαζί μέ τό ποιμνιό τους στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Ὅλη αὐτὴ ἡ χαρὰ ὀλοκληρώθηκε μέ τό κοινὸ πασχαλινὸ τραπέζι πού προσέφερε ὁ Ἱεραποστολικὸς Σύνδεσμος «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτω-

λός» διὰ τῶν δωρητῶν καὶ εὐεργετῶν του.

Ἡ Ἱερά Ἐπισκοπὴ εἶναι βαθύτατα εὐγνώμων πρὸς τοὺς φίλους τῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Μπουκόμπας γιὰ τὴν πολλαπλὴ στήριξη πού προσφέρουν στοῖς Ἱεραποστολικὸς τῆς ἔργου. Εὐχαριστοῦμε πάλιν καὶ πολλάκις ὅσους προσέφεραν ἀπὸ τό ὑστέρημα τους καὶ εὐχόμαστε ὁ Κύριος νὰ τοὺς χαρίζει «τά ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ Του».

Ὡστόσο, στὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ μας ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ φιλοanthρωπικοῦ ἔργου ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλιση καθαροῦ καὶ πόσιμου νεροῦ γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν διψασμένων ἀνθρώπων. Οἱ 57 ἐπίσημες αἰτήσεις γιὰ νέες γεωτρήσεις φανερώνουν τὴν μεγάλῃ ἀνάγκη πού ὑπάρχει.

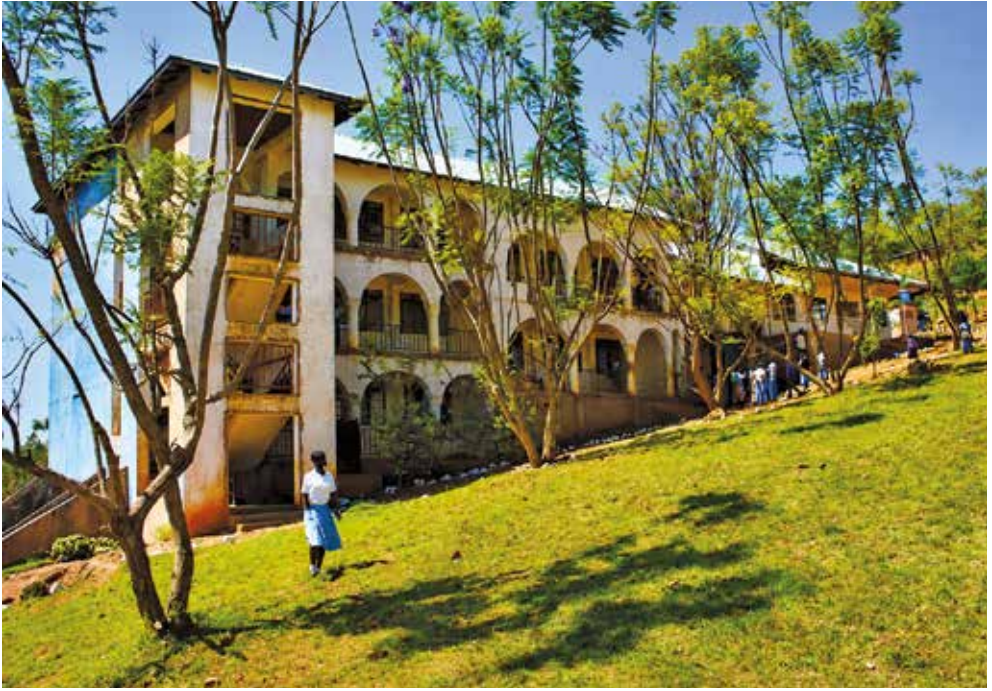
Γιά τόν λόγο αυτό ή 'Ιερά 'Επισκοπή συνέστησε Ειδική 'Επιτροπή Νερῶν καί σέ συνεργασία μέ τήν αντίστοιχη κρατική υπηρεσία προγραμματίζει νά προχωρήσει σέ διάφορες γεωτρήσεις κατά σειρά προτεραιότητος καί ανάγκης.

Μία από τίς πρωτεύουσες ανάγκες εἶναι ή διάφορη γεώτρηση στό Γυμνάσιο «'Αριστοτέλης» στήν Kayanga τῆς ἐπαρχίας Karagwe. Στό σχολεῖο αὐτό φοιτοῦν 220 μαθητές καί ὡς ἐκ τούτου ξοδεύονται πολλά χρήματα γιά ἀγορά νεροῦ γιά κάθε χρήση, ἀφοῦ τά παιδιά μας μένουν μέσα στό Σχολεῖο ὡς οἰκότροφα. Γίνεται μεγάλη προσπάθεια νά συνηθίσουν τά παιδιά τήν καθαριότητα, γιά τήν ἀποφυγή μολυσματικῶς μεταδι-

δομένων ἀσθενειῶν. Οἱ σοβαρότερες ἀρρώστιες εἶναι μαζί μέ τήν ἐλονοσία (μαλάρια), ὁ τύφος καί ή χολέρα, πού τελευταῖα βρίσκεται σέ ἔξαρση.

Μέ αἶσθημα εὐγνωμοσύνης γιά ἄλλη μία φορά ἀπευθύνουμε ἔκκληση σέ ὅλους ἐσᾶς, τούς εὐαίσθητοποιημένους φίλους τῆς 'Ιεραποστολῆς, νά μᾶς ἐνισχύσετε, ὥστε νά γίνει πράξη ή κατασκευή τῆς γεώτρησης στό Σχολεῖο «'Αριστοτέλης».

Ἵσοι ἐνδιαφέρεστε ἄς ἀπευθυνθεῖτε στόν 'Ιεραποστολικό Σύνδεσμο, τόν ὁποῖο καί εὐχαριστοῦμε γιά τήν μέχρι σήμερα βοήθεια καί συμπαράσταση πρὸς τήν 'Ιερά 'Επισκοπή μας καί ἰδιαίτερα στήν ἀνεργεση Ναῶν, Σχολείων, Κατασκηνώσεων καί γεωτρήσεων.

Ἡ ὀρθόδοξη μαρτυρία στήν Μαρτινίκα

Ἱερομόναχος Λάζαρος Φιλοζέν

Υπεύθυνος Ἱεραποστολικοῦ Κλιμακίου
Μαρτινίκας

Ἡ Μαρτινίκα καί ἡ Γουαδελούπη, ὡς ὑπερπόντια διαμερίσματα, ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο μέρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καί κατ' ἐπέκταση εὐρωπαϊκά ἐδάφη πού βρίσκονται μακριά ἀπό τήν εὐρωπαϊκή ἥπειρο.

Γεννήθηκα στήν Γουαδελούπη, σέ ἓνα πολυπολιτισμικό περιβάλλον τῆς Καραϊβικῆς, ἀπό Ἑλληνες γονεῖς, ἓνα γόνιμο κρᾶμα Ἀφρικῆς, Εὐρώπης καί Ἰνδίας. Ὡστόσο, μεγάλωσα στήν Γαλλία, ὅπου μνησθήκα στήν Ὀρθοδοξία ἀπό τήν μητέρα μου. Γνωρίζοντας τόν μοναχισμό σέ μία μή κανονική ἐκκλησία, ἐπανῆλθα ἀργότερα στούς κόλπους τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας καί χειροτονήθηκα διάκονος καί ἱερέας. Ὅταν πάτησα τό πόδι μου στήν Μαρτινίκα σέ νεαρή ἡλικία, ἤμουν παντελῶς ἄπορος. Ἀναγκάστηκα ἔτσι νά ἀγωνισθῶ ἀδιάκοπα, ἀντιμετωπίζοντας πολλές δοκιμασίες.

Ἐδῶ καί σχεδόν σαράντα χρό-

νια, ἡ παρουσία μου στήν Μαρτινίκα ἀποτελεῖ μία ζῶσα μαρτυρία τῆς Ὀρθοδοξίας στήν περιοχή. Καθημερινά ἀνταποκρίνομαι στίς ἐκκλήσεις τῶν ἀνθρώπων -Ὀρθόδοξων καί μή-, πού ἀναζητοῦν συμβουλές καί στήριξη στίς δοκιμασίες τους. Ἐχοντας ὡς πρότυπο τήν ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας πρὸς ὅλους, ἐπιδεικνύω καλοπροαίρετη στάση, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ γιά τούς μή ὀρθόδοξους ἀφορμή γιά νά γνωρίσουν τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία.

Στήν εὐλογημένη ἀπομόνωση τῆς Μαρτινίκας ἡ ζωή μου, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπό λιτότητα, κυλᾷ ὑπὸ τό φῶς τῆς ἐλπίδας καί τῆς ἀπόλυτης πίστεως στόν Χριστό, τόν ἀλάνθαστο ὁδηγό μας. Μέ ταπεινότητα ἀφιερώνω ἡμέρες καί νύχτες στήν διακονία τῆς Ἐνορίας, ἐναποθέτοντας τά πάντα σέ Ἐκεῖνον, πού ἀποτελεῖ τήν ἀνεξάντλητη πηγὴ δωρεῶν καί εὐλογιῶν.

Γιά 25 χρόνια κατοικοῦσα στά βᾶθη ἐνός δάσους, ἓνα χιλιόμετρο

μακριά από τό τελευταίο σπίτι του Morne Vert, σέ ένα έγκαταλελειμμένο καί έρειπωμένο κτίσμα πού μου είχε παραχωρηθεί. Ή πρόσβαση σέ αυτό τό καταφύγιο ήταν δύσκολη καί επικίνδυνη.

Κάθε καλοκαίρι ταξιδεύω στήν Ελλάδα καί στό Άγιον Όρος. Άποταμιεύω μέ έπιμέλεια όλον τόν χρόνο, ώστε, μέ τήν χάρη του Θεοῦ, νά έξασφαλίσω ένα άεροπορικό εισιτήριο. Σέ αυτά τά ιερά χώματα άντλώ τήν άπαραίτητη πνευματική τροφή για τήν ψυχή μου, από τίς ζωντανές πηγές τής ζωής τών άγίων άσκητῶν Πατέρων καί τήν μεγαλοπρέπεια του Άγίου Όρους.

Ή Ένορία πού διακονῶ, δέν διαθέτει μέχρι σήμερα δικό της ναό για τήν τέλεση τών ακολουθιῶν. Για τόν λόγο αυτό, χρησιμοποιούσαμε

ναούς πού μᾶς παραχωροῦσαν μέ γενναιοδωρία οί Καθολικοί. Όστόσο, πλέον, οί πόρτες αυτές έχουν κλείσει καί δέν έχουμε πρόσβαση στους χώρους αυτούς.

Άντιμέτωποι μέ αυτή τήν δοκιμασία, αναγκαστήκαμε νά νοικιάσουμε μία κατοικία μέ ύψηλό κόστος, τό ήμισυ του οποίου καλύπτεται μέ θυσία από τήν νεωκόρο, ενώ τό υπόλοιπο έπιβαρύνει έμένα προσωπικά. Παλαιότερα, οί λειτουργίες τελούνταν συχνά σέ καθολικό ναό στό Fort-de-France, τήν πρωτεύουσα, καθώς καί σέ ένα παλαιό παρεκκλήσι στό Carbet, στά βορειοδυτικά του νησιού.

Ή άπουσία μόνιμου χώρου λατρείας μᾶς αναγκάζει νά ύποβαλλόμαστε σέ μία επίπονη καί έπαναλαμβανόμενη διαδικασία. Κάθε Σάββατο μεταφέρουμε μέ κόπο όλα τά

άπαραίτητα για τήν Θεία Λειτουργία (τήν Ἁγία Τράπεζα, τίς εἰκόνες, τούς σταυρούς, τά κηροπήγια, τά λειτουργικά σκεύη, τά καλύμματα καί λοιπά ἱερά ἀντικείμενα) καί μετά τό πέρασ της τά ἐπιστρέφουμε ἐκ νέου πίσω. Αυτό τό ἐβδομαδιαῖο ταξίδι, ἀπό τό Morne Vert πρὸς τό Fort-de-France καί πίσω, ἔχει καταστεῖ μία ἱερή ρουτίνα, δεῖγμα τῆς ἀφοσίωσης καί τῆς πίστεως στόν Κύριό μας.

Ἡ ἀπόκτηση ἑνός μόνιμου ναοῦ δέν ἀποτελεῖ ἀπλῶς ἀνάγκη ἀλλά προϋπόθεση γιά τήν συνέχιση καί τήν ἐδραίωση τῆς ὀρθοδόξου μαρτυρίας στόν τόπο αὐτό. Ἀπευθύνουμε, λοιπόν, ἔκκληση σέ ὅλους τούς

φίλους καί δωρητές τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συνδέσμου «Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός» νά συνδράμουν στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων τους, ὥστε ἡ Ἐνορία μας νά ἀποκτήσει ἕναν μόνιμο ναό. Ἡ ἀνάγκη αὐτή μπορεῖ νά καλυφθεῖ μέ τήν ἀγορά ἑνός προκατασκευασμένου ναοῦ, ὁ ὁποῖος θά ἀγοραστεῖ στήν Ἑλλάδα καί θά μεταφερθεῖ στήν συνέχεια ἐδῶ.

Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ἡ θεία Πρόνοια, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας, θά ἀναδείξει τούς ἐκλεκτούς ἐκείνους ἀνθρώπους, πού θά συνδράμουν γενναϊόδωρα στήν εὐόδωση τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

Άγαπητοί μου αδελφοί,

Παρότι αποφεύγω να άρθρογραφῶ, στήν παροῦσα περίπτωση τῆς Μαρτινίκας αισθάνομαι τήν ανάγκη να κάνω μία ἔξαιρηση, προκειμένου να ἀναδείξω τό ἀφανές καί θυσιαστικό ἔργο πού ἐπιτελεῖ ὁ π. Λάζαρος Φιλοζέν στήν ὑπερπόντια αὐτή περιοχή τῆς Γαλλίας μεταξύ τῆς Καραϊβικῆς καί τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ἐκεῖ ὅπου μόνο ὁ Θεός τόν ἐπισκέπτεται, ὁ π. Λάζαρος ἐργάζεται κηρυκτικά καί ἁγιαστικά γιά τούς ντόπιους Μαρτινικανούς χωρίς μόνιμο ναό. Ὡστόσο, ἡ ἰδιαιτερότητα τοῦ ἀπρόσιτου τῆς περιοχῆς ἔχει καί ἕνα θετικό. Ὁ ὅποιος προκατασκευασμένος ναός δωρηθεῖ στήν Ἐνορία, δέν θά δασμολογηθεῖ κατά τόν ἐκτελωνισμό.

Στηρίζομαι στήν δική σας βοήθεια γιά να ὑλοποιηθεῖ αὐτή ἡ εὐλογημένη πράξη ἀγάπης καί φιλαδελφίας. Ἕνας προκατασκευασμένος ναός «ἀπό τά δικά σας χέρια» να ταξιδέψει μέχρι τήν μακρινή Μαρτινίκα, γιά να στεγάσει τά μυστήρια τοῦ Χριστοῦ.

Μετ' εὐχῶν,
† Ὁ Μεξικικὸς Ἰάκωβος

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ»

Έτος ΛΖ' · Άρ. τεύχ. 145 · Άπρίλιος - Ίούνιος 2026

Ίεραποστολικός Σύνδεσμος «Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός»

Έγνατίας 53 Β, Τ.Κ. 546 31 Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνα ἐπικοινωνίας:

2310606920 • 2310602602

Email: iersyn@iersyn.gr

ierapostoloi@gmail.com

Ώράριο λειτουργίας Γραφείου: 8:30 – 16:00

Μπορείτε νά ἐνημερωθεῖτε
γιά τό ἔργο τοῦ Ί. Συνδέσμου
ἐπισκεπτόμενοι τήν ἰστοσελίδα μας:

www.ierapostolos.gr

καί τά μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης

 [Ιεραπόστολος](#) [ierapostolos](#)

Άναγνωρισμένο Σωματεῖο
(Α.Μ. 4707)

Άρ. ἀπόφ. 684/1990

Πρωτοδ. Θεσ/νίκης

Άρ. ἀπόφ. τροπ. καταστ.
226/2019 Εἰρηνοδ. Θεσ/νίκης

Τό περιοδικό ἀποστέλλεται
δωρεάν.

Στοιχειοθεσία, ἐνθέσεις,
ἐκτύπωση, βιβλιοδεσία:
«ΧΡΩΜΟΤΥΠ»

Τηλ. 2310 951620

Όσοι ἐπιθυμεῖτε νά στηρίξετε τό ἐπιτελούμενο ἔργο, μπορεῖτε νά καταθέσετε τήν δωρεά σας μέσω τῆς ἰστοσελίδας μας <https://ierapostolos.gr/donate/> ἢ σέ ἕναν ἀπό τούς παρακάτω τραπεζικούς λογαριασμούς τοῦ Όργανισμοῦ:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

IBAN: GR9401102350000023529600449

SWIFT CODE: ETHNGRAA

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΙΕΡΑΠ ΣΥΝΔ ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ

ALPHA BANK

IBAN: GR3401404790479002101029168

SWIFT CODE: CRBAGRAAXXX

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

IBAN: GR5001722310005231013724415

SWIFT CODE: PIRBGRAA

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ

Μπορεῖτε νά μᾶς ἐνημερώνετε τηλεφωνικά, γιά νά μήν μπαίνετε στήν διαδικασία ἀποστολῆς τοῦ καταθετηρίου τῆς τραπέζης, καί ἄμεσα θά σᾶς ἀποστέλλουμε τήν ἀπόδειξη τῆς δωρεάς σας.

